

28.01.2013

Kj/4

§ 97

V Ryj / Valtuutettu Hannele Luukkaisen aloite kaupungin kanipolitiikan muuttamisesta

HEL 2012-012528 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne katsoa valtuutettu Hannele Luukkaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Hannele Luukkaisen aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne katsoa valtuutettu Hannele Luukkaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Hannele Luukkainen ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki muuttaa kanipolitiikkaansa lopettamalla jäniseläinten tappamisen ja keskittymällä puistojen suojaamiseen.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että villikani on luokiteltu kansallisen vieraslajistrategian mukaan haitalliseksi vieraslajiksi. Haitallisia vieraslajeja tulee strategian mukaan pyrkiä ensisijaisesti hävittämään kokonaan tai kannan jo vakiinnuttua rajoittamaan kannan kasvua.

Kaupungin kanikannan torjuntasuunnitelman mukaisia keskeisiä periaatteita ovat kasvillisuuden ennakoiva suojaus, kanikannan seuraaminen ja säätely, tehokas ja avoin tiedotus sekä yhteistyö eri

28.01.2013

Kj/4

tahojen kanssa. Kanien pyynti tapahtuu eläinsuojelulain sekä metsästyslain ja -asetuksen mukaisesti.

Kanien pyynnistä luopuminen ei ole ekologisesti eikä eläinsuojelunkaan kannalta perusteltua eikä kansallisen vieraslajistrategian mukaista. Pynnistä luopuminen johtaisi kanikannan kasvuun.

Kaupunki käyttää myös kasvien suojaustoimia lisäkeinona kanien aiheuttamien haittojen torjuntaan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Hannele Luukkaisen aloite

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 27.11.2012 § 342

HEL 2012-012528 T 00 00 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Helsingin villikanikanta on lähtöisin luontoon vapautetuista lemmikkikaneista. Eläinten pyynti aloitettiin paikallisen kanikannan kasvun rajoittamiseksi, jotta kanien aiheuttamat taloudelliset vahingot pysyisivät kohtuullisina. Paljolti pyynnin vuoksi kanikanta ei ole kasvanut voimakkaimpien ennusteiden mukaisesti. Samanaikaisesti aloitettiin puistojen ja viheralueiden puuvartisen kasvillisuuden suojaaminen verkoilla. Kani aiheuttaa haittaa myös viheralueiden kasvualustoille ja rakenteille kaivamalla pesäluolastojaan.

Helsingin alueella esiintyy myös rusakoita, jotka syövät talviaikaan hedelmäpuiden kuorta, oksia ja taimia sekä kaivavat lumen alta ruohoja ja heinää. Metsäjänis on Helsingissä vähälukuinen ja ei aiheuta suuria kasvillisuusvaurioita. Rusakoiden talviaikaiset tuhot ovat kohdistuneet kaupungin siirtolapuutarha-alueille, pihoihin ja puutarhoihin. Siirtolapuutarhat tarjoavat ravintoa ja suojapaikkoja, mutta rusakoiden määrä niissä on viimeisimmän tiedon mukaan vähentynyt. Rusakoiden ja villikanien pyyntiä siirtolapuutarha-alueilla ylläpidetään kasvituhojen

28.01.2013

Kj/4

minimoimiseksi.

Vuonna 2010 laadittiin suunnitelma kanivahinkojen torjumiseksi Helsingissä. Työryhmässä oli edustajia rakennusvirastosta, liikuntavirastosta, kiinteistövirastosta, ympäristökeskuksesta, Helsingin Satamasta, Starasta sekä Liikennevirastosta. Työryhmä oli työssään yksimielinen.

Helsingin kanivahinkojen torjuntasuunnitelman keskeisinä periaatteina ovat:

1. Kasvillisuutta suojataan ennakoivasti
2. Helsingin kanikantaa seurataan
3. Helsingin kanikantaa säädellään
4. Tiedotetaan tehokkaasti ja avoimesti
5. Tehostetaan yhteistyötä eri tahojen ja maanomistajien kanssa ja sovitaan vastuut.

Villikani on luokiteltu valmisteilla olevassa kansallisessa vieraslajistrategiassa haitalliseksi vieraslajiksi. Haitallisia vieraslajeja tulee strategian mukaan pyrkiä ensisijaisesti hävittämään kokonaan tai kannan jo vakiinnuttua, rajoittamaan kannan kasvua. Strategian toimeenpanosta vastaavat monet eri tahot, kunnat ja kaupungit mukaan lukien.

Villikanien ja rusakoiden pyytäminen suoritetaan Helsingin kaupungin tilaamana metsästyslain ja -asetuksen sekä eläinsuojelulain edellyttämällä tavalla. Rakennusvirasto on laatinut kanivahinkojen torjumiseksi erillisen ohjekirjan, jossa pyyntityö on ohjeistettu erityisesti kaupunkiolosuhteet ja eläinten hyvinvointi huomioiden.

Kanit ovat levittäytyneet laajemmalle alueelle muodostaen erillisiä paikallisia yhdyskuntia. Pyynti kohdistetaan erityisesti tiheään kannan alueisiin. Kanikanta onkin pienentynyt tehokkaan pyynnin ansiosta keskeisillä kantakaupungin viheralueilla. Samaan aikaan kanien levittäytyminen on jatkunut, ja niiden turvana on tulevana vuosina omakotialueiden yksityinen maanomistus, joka rajoittaa mahdollisen pyynnin järjestelyjä.

Viime vuosien runsaslumiset talvet ovat myös vaikeuttaneet villikanien lisääntymistä. Koko ajan on myös käytössä luonnonmukainen ”biologinen torjunta”: kanit ovat monen petoeläimen erinomainen saalislaji, ja niiden kannan kasvulla lienee merkittävä osuus ainakin ketun, huuhkajan ja kärpän kaupunkilaistumisessa.

Villikanien talviaikainen ravintokasvivalikoima on muihin jäniseläimiin verrattuna hyvin monipuolinen. Kaneille kelpaavat tutkimusten mukaan

monenlaiset lehtipuut ja -pensaat, mutta myös monet havukasvit. Siksi tiheän kannan alueilla on tehtävä pyyntityötä kasvien suojaamisen lisäksi. Puistojen ja puutarhojen kasvivalikoima supistuisi erittäin pieneksi, jos viheralueilla suosittaisiin vain jäniseläinten kannalta epämieluisia kasveja. Tämä olisi haitallista sekä esteettisen että ekologisen monimuotoisuuden kannalta. Ekologisesti olisi vielä paljon haitallisempaa, jos kanikannan tiheys johtaisi uusien luonnonympäristöjen, etenkin lehtojen, asuttamiseen.

Myös eläinsuojelun näkökulmasta on parempi vaihtoehto pitää rajoitettava eläinkanta pienenä, jolloin tapettavien yksilöiden määrä pysyy kohtuullisena. Kanikannan vapaa kasvu voisi helposti johtaa tilanteeseen, jossa haittojen ylittäessä tietyn kynnyksen päädyttäisiin voimakkaisiin rajoitustoimiin, ja niihin ryhtyisivät myös yksityiset haitankärsijät heikolla ammattitaidolla. Kanien torjuntakeinot maailmalla ovat olleet hyvin monimuotoisia, ja Helsingissä käytetty valikoima on omaksuttu tämän kirjon tehokkaasta ja eläinsuojelullisesti hyväksyttävästä päästä.

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Pekka Paaer, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 64316
pekka.paaer(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 20.11.2012 § 517

HEL 2012-012528 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Villikani on luokiteltu Suomessa kansallisen vieraslajistrategian mukaan haitalliseksi vieraslajiksi. Haitallisia vieraslajeja tulee strategian mukaan pyrkiä ensisijaisesti hävittämään kokonaan tai kannan jo vakiinnuttua, rajoittamaan kannan kasvua. Strategian toimeenpanosta vastaavat monet eri tahot, mukaan lukien kunnat ja kaupungit.

Pääkaupunkiseudun villikanikanta on lähtöisin Arabian alueella luontoon vapautetuista tai karanneista lemmikkikaneista. 2000-luvun leutojen talvien ja Arabianrannan rakentamisen myötä kanikanta lisääntyi voimakkaasti ja levittäytyi Helsingin kantakaupungin puistoihin ja puutarhoihin.

Villikanikannan pyynti käynnistettiin Helsingissä 2000-luvun puolivälissä. Pää tavoitteena oli kannan kasvun rajoittaminen, jotta kannien aiheuttamat taloudelliset vahingot pysyisivät kohtuullisina. Samanaikaisesti pyynnin kanssa aloitettiin puistojen ja viheralueiden puuvartisen kasvillisuuden suojaaminen verkoilla.

Kesällä 2009 Helsingin kaupunginhallitus kehotti kaupungin eri hallintokuntia tehostamaan yhteistyötä kannien aiheuttamien tuhojen vähentämiseksi. Rakennusvirasto kutsui kaupungin eri virastojen edustajia yhteiseen työryhmään, jonka tuloksena laadittiin suunnitelma kanivahinkojen torjumiseksi Helsingissä. Työryhmässä oli edustajia rakennusvirastosta, liikuntavirastosta, kiinteistövirastosta, ympäristökeskuksesta, Helsingin Satamasta, Starasta sekä Liikennevirastosta.

Työryhmässä päätettiin, että Helsingin kaupungilla tulee olla yhtenäiset periaatteet kanivahinkojen torjunnassa. Helsingin kanivahinkojen torjuntasuunnitelmassa keskeisinä periaatteina ovat:

- Kasvillisuutta suojataan ennakoivasti
- Helsingin kanikantaa seurataan
- Helsingin kanikantaa säädellään
- Tiedotetaan tehokkaasti ja avoimesti
- Tehostetaan yhteistyötä eri tahojen ja maanomistajan kanssa ja sovitaan vastuut

Työryhmä oli työssään yksimielinen.

Kanikanta on pienentynyt tehokkaan pyynnin ansiosta erityisesti keskeisillä kantakaupungin viheralueilla ja siirtolapuutarha-alueilla. Viime vuosien runsaslumiset talvet ovat myös vaikeuttaneet villikanien lisääntymistä talviaikaan. Eläimet ovat levittäytyneet laajemmalle alueelle muodostaen erillisiä paikallisia populaatioita. Pyynti kohdistetaan erityisesti tiheän kannan alueisiin. Mikäli kanipyynti lopetetaan kokonaan, kanta lähtee uudelleen kasvuun.

Kasvien suojaustoimet ovat osoittautuneet tehokkaaksi lisäkeinoksi kannien aiheuttamien tuhojen minimoimiseksi. Villikanien talviaikainen ravintokasvivalikoima on muihin jäniseläimiin verrattuna hyvin monipuolinen. Kaneille kelpaavat tutkimusten mukaan monenlaiset lehtipuut ja -pensaat, mutta myös monet havukasvit. Siksi tiheän kannan alueilla pyyntityötä on tehtävä kasvien suojaamisen lisäksi. Puistojen ja puutarhojen kasvivalikoima supistuisi hyvin pieneksi, jos viheralueilla suosittaisiin vain jäniseläinten kannalta epämieluisia kasveja.

Rakennusvirasto on laatinut kanivahinkojen torjumiseksi erillisen ohjekirjan, jossa pyyntityö on ohjeistettu erityisesti kaupunkiolosuhteet

28.01.2013

Kj/4

ja eläinten hyvinvointi huomioiden. Ohjekirjaan on koottu runsaasti tietoa myös kasvillisuuden suojaamisen keinoista, materiaaleista ja menetelmistä. Ohjeiden noudattamista valvotaan säännöllisesti.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa valtuustoaloitteessa esitettyä toimintatapaa puistojen ja siirtolapuutarhojen kasvillisuuden suojaamisesta verkoilla.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija, puhelin: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi